

تبیین علائم حتمی ظهور حضرت حجت (عج)

محبوبه شاه نظری

چکیده

مبحث مهدویت و انتظار فرج، یکی از بنیادی‌ترین آموزه‌های اعتقادی شیعه است که همواره الهام‌بخش حرکت‌های اصلاحی و زمینه‌ساز امید به آینده‌های روشن برای بشریت بوده است. در این میان، شناخت علائم حتمی ظهور جایگاه ویژه‌ای دارد؛ زیرا این نشانه‌ها، بر اساس روایات معتبر، وقایعی قطعی و غیرقابل تغییرند که در آستانه قیام جهانی حضرت مهدی (عج) رخ خواهند داد. پنج علامت مهم و شناخته‌شده در این زمینه عبارتند از: خروج سفیانی، ندای آسمانی، خروج یمانی، قتل نفس زکیه و خسف بیداء که هر يك بیانگر مرحله‌ای حساس از حوادث قبل از ظهور است. این پژوهش با روش تحلیلی - توصیفی، ابتدا به مفهوم‌شناسی و ریشه‌های اعتقادی علائم حتمی می‌پردازد، سپس به لحاظ جمع‌آوری مطالب از نوع کتابخانه‌ای جایگاه آن‌ها را در منابع روایی بررسی کرده و در نهایت به لحاظ کاربردی به آثار معرفتی، اجتماعی و تربیتی آن‌ها در زندگی منتظران می‌پردازد. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که علائم حتمی ظهور نه تنها جنبه پیش‌گویی و آگاهی‌بخشی دارند، بلکه ابزاری برای افزایش بصیرت دینی، امید به تحقق وعده الهی، تقویت روحیه انتظار سازنده و آماده‌سازی جامعه برای پذیرش عدالت جهانی محسوب می‌شوند. بنابراین، فهم درست این نشانه‌ها می‌تواند به بازتعریف وظایف فردی و اجتماعی مسلمانان در عصر غیبت یاری رساند و چراغی برای حرکت در مسیر تحقق تمدن مهدوی باشد.

کلید واژه ها:

انتظار فرج، تقویت روحیه انتظار، ظهور، علائم حتمی، منتظران، مهدویت

مقدمه

ظهور منجي عالم، حضرت حجت بن الحسن المهدي عجل الله تعالی فرجه الشریف، از باورهاي بنيادين و محوري در اندیشه شيعه اماميه است که نویدبخش تحقق عدالت جهاني، نابودي ظلم و اقامه حق در سراسر گيتي مي‌باشد. در میان نشانه‌هايي که در منابع روايي و ديني براي اين رخداد عظيم ذکر شده است، دسته‌اي از آنها با عنوان علائم حتمي ظهور شناخته مي‌شوند.

شناخت و تحليل اين علائم، نه تنها از منظر اعتقادي و معرفتي اهميت دارد، بلکه در ابعاد اجتماعي، سياسي و فرهنگي جوامع شيعي نیز نقش‌آفرين است. پرداختن به اين موضوع، به‌ویژه در شرايطي که فضاي فکري جوامع با شایعات، تحريفات و برداشت‌هاي نادرست آمیخته است، ضرورتي انکارناپذير به شمار مي‌آید. زیرا تمیيز و تفکیک علائم واقعي و حتمي از نشانه‌هاي غيرقطعي یا ساختگي، مي‌تواند راه را براي بصيرت، اميد و آمادگي حقيقي منتظران هموار ساخته و همچنین از سوءاستفاده‌هاي سياسي یا فرقه‌اي از مفهوم مهدويت جلوگیری کند. در نتیجه، تبیین علمي و مستند علائم حتمي، زمینه‌ساز وحدت و انسجام فکري در امت اسلامي خواهد بود.

از اين رو، بررسی دقيق علائم حتمي ظهور ضرورتي اساسي براي هر جامعه منتظر و مؤمن به مهدويت محسوب مي‌شود. مقاله حاضر در پي آن است که به اين پرسش بنيادين پاسخ دهد: علائم حتمي ظهور حضرت حجت (عج) کدام‌اند و چه جايگاهي در معارف شيعي دارند؟

شايان ذکر است که در کتاب حضرت حجت تألیف آیت‌الله بهجت (قدس سره)، به مجموعه‌اي از علائم حتمي و غيرحتمي ظهور به‌طور کلي اشاره شده است (مرکز تنظيم و نشر آثار حضرت آیه الله بهجت، ۱۴۰۳، ص ۲۷۱). اما مقاله پيش‌رو به‌طور خاص و با رویکردي تحلیلي، صرفاً به علائم حتمي ظهور پرداخته و تلاش دارد اين موضوع را با اتکا به منابع معتبر روايي و پژوهشي مورد واکاوي قرار دهد.

مفهوم شناسي

در مباحث ديني، روشن سازي مفاهيم کليدي نخ نخستين گام براي فهم درست موضوع است. واژه‌ها تنها ابزار بيان نيستند، بلکه بار معنايي ويژه‌اي دارند که در منابع لغوي و روايي شکل گرفته است در بحث «علائم حتمي ظهور» سه واژه اصلي «علائم»، «حتمي» و «ظهور» سه واژه اصلي نقش محوري دارند و بررسی معنای لغوي و اصطلاحی آنها ما را به درکی دقیق‌تر از نشانه‌هاي قطعي ظهور امام مهدي عجل الله تعالی فرجه الشریف رهنمون می‌سازد.

۱. علائم (جمع علامت)

در لغت‌نامه دهخدا: علامت به معنای نشانه‌اي است که براي راهنمايي نصب یا قرار داده مي‌شود تا گمشدگان به وسیله آن راه را پیدا کنند

ويکي فقه

در اصطلاح اسلامي، «علائم ظهور» به آن دسته از رخدادها یا شواهدی گفته می‌شود که طبق منابع روايي، پيش از یا همزمان با ظهور امام مهدي (عج) وقوع مي‌يابند تا مردم را براي ظهور او آماده کنند

ويکي فقه، آباديس ۲

حتمي.

در لغت‌نامه دهخدا: «حتمي» صفت نسبي است و به معنای: محتوم، واجب، لازم، حتمي الاجراء، واجب الاجراء، حتمي الوقوع، محتوم الحدوث ذکر شده‌اند

واژه ياب، آباديس

معادل‌هاي فارسي ديگر: قطعي، يقيني، ضروري، بایسته، جزمي،

بي‌گمان واژه ياب، مرجع کلمات اختصاري

اصطلاحاً: «نشانه‌هاي حتمي ظهور» يعني آن دسته از نشانه‌ها که وقوع آن‌ها کاملاً قطعي و حتمي است و بدون تحققشان ظهور اتفاق نخواهد افتاد

کاروان صادقیه، مهدویت

۳ «ظهور» در لغت‌نامه

دهخدا:

(ظهور) به معنای آشکار شدن، ظاهر شدن، پدید آمدن، بروز، تجلی، رونمایی، هویدایی، بروز، ابانت، وضوح آمده است

واژه ياب، آباديس

در اصطلاح

دینی:

دو معنای متداول دارد: ظهور امام زمان (عج) به معنای آشکار شدن امام در برابر دیدگان مردم و شناساندن خویش پس از دوره‌ای طولانی از غیبت.

یا برداشت پرده‌های ناشناخته‌بودن، یعنی امام همان‌طور که در میان مردم بوده، اما ناشناس بوده، اکنون هویت واقعی خود را آشکار می‌کند. همان نکات که خودت ذکر کردی.

(منبع دانشنامه امامت و ولایت)

علائم حتمي ظهور

اصولاً فلسفه وجودی علائم ظهور و بیان نشانه‌های آن دست‌کم در دو عرصه ثمربخش است:

نخست، جایی که مردم به دلیل کوتاهی متولیان تبلیغ دین یا به سبب غفلت و بی‌توجهی خودشان از معارف و معیارهای روشن اسلامی بی‌اطلاع مانده باشند.

دوم، هنگامی که فضایی جامعه به واسطه پیچیدگی شرایط، جوسازی‌های جبهه باطل و سیطره شبهات، دچار سردرگمی گردد و مردم نتوانند بر اساس معیارهای اصیل دین راه صحیح را باز شناسند.

در چنین شرایطی علائم ظهور می‌تواند همچون چراغی روشن‌گر عمل کرده و مسیر درست را به منتظران نشان دهد. نشانه‌های ظهور در حقیقت در کنار اصول و ضوابط دینی، نقشی مکمل و کمکی دارند؛ بدین معنا که در هنگام جهل یا هجوم شبهات، می‌توانند هم کارکرد سلبی و هم کارکرد ایجابی داشته باشند:

در کارکرد سلبی، علائم کمک می‌کنند تا مدعیان دروغین و کسانی که پیش از تحقق نشانه‌های حتمي، ادعای مهدویت می‌کنند، شناخته و رسوا شوند.

در کارکرد ایجابی، این علائم موجب افزایش امید در دل منتظران و عاملی برای شتاببخشیدن به آمادگی آنان برای یاری امام خواهد بود.

البته باید تأکید کرد که علائم تنها نقش تکمیلی دارند و اصل هدایت در گرو همان اصول و ضوابط ثابت دین است؛ اصولی که در همه زمان‌ها و مکان‌ها و به‌ویژه در دوران غیبت کارآمدی خود را حفظ می‌کنند.

(آینی، ۱۳۹۰، ص ۲۰)

از سوی دیگر، آگاهی از نشانه‌های ظهور که به وسیله معصومان علیهم‌السلام بیان شده، آثار و برکات فراوانی دارد، از جمله: نویدبخشی فرج: وقوع هر یک از این علائم، پرتوی تازه از امید در دل‌های شیعیان و منتظران می‌تاباند و آنان را به تحقق وعده الهی نزدیک‌تر می‌سازد.

انذار مخالفان: برای معاندان و منحرفان، این نشانه‌ها هشدار جدی است تا از مسیر باطل و تباهی بازگردند.

زمینه‌سازی برای آمادگی: تحقق نشانه‌ها، منتظران را برای درک ظهور و کسب لیاقت حضور در کنار امام زمان (عج) آماده‌تر می‌سازد.

یاری در برنامه‌ریزی دینی و اخلاقی: اطلاع از برخی حوادث آینده که در قالب نشانه‌ها بیان شده‌اند – مانند گسترش فساد اخلاقی یا ترویج ارزش‌های ضد دینی – به شیعیان کمک می‌کند تا

برای مقابله با آنها برنامه‌ریزی صحیحی داشته باشند.

تشخیص مدعیان دروغین: نشانه‌ها معیار خوبی برای شناسایی کسانی است که ادعای مهدویت می‌کنند؛ چراکه اگر گفتار و ادعای آنان با علائمی که در روایات آمده منطبق نباشد، دروغ آنان آشکار می‌گردد.

(بالادستان و همکاران، ۱۳۹۱، ص ۱۵۲) دانشنامه امام مهدی (عج)، قم: مؤسسه علمی فرهنگی دارالحدیث، ج ۱، ص ۱۵۲).

خروج سفیانی

خروج سفیانی از علائم حتمی ظهور است که در روایات متعددی بر آن تأکید شده است. سفیانی مردی از نسل ابوسفیان معرفی شده که اندکی پیش از ظهور قیام می‌کند. او شخصیتی پلید و ستمگر است که با نقاب دینداری و تظاهر به ایمان، جمعی از مردم را می‌فریبد و پس از دستیابی به قدرت، دست به جنایات هولناک می‌زند. مناطق مختلفی از سرزمین‌های اسلامی به وسیله او دچار آشوب و خونریزی می‌شود و مخالفانش با بدترین شیوه‌ها سرکوب می‌گردند.

امام صادق علیه‌السلام در توصیف او

می‌فرماید: «اگر سفیانی را ببینی، پلیدترین

مردم را دیده‌ای.»

(کمال‌الدین و تمام النعمة، شیخ صدوق، ج ۲، باب ۵۷، ص ۶۵۷)

آغاز حرکت او در ماه رجب خواهد بود. سفیانی نخست شام و نواحی اطراف آن را به تصرف خود

درمي آورد و سپس با لشكري خونريز به عراق حمله مي كند و فجايع بزرگي رقم مي زند. در برخي روايات، مدت حكومت او نه ماه ذكر شده و مجموع زمان خروج تا نابودي اش پانزده ماه دانسته شده است.

(بالادستان و همكاران، ۱۳۹۱، ص ۱۵۳)

۱-۱. زمان قيام سفياني

بي ترديد نمي توان براي قيام سفياني سال مشخصي را معين كرد؛ زيرا اين حادثه ارتباطي مستقيم با ظهور حضرت مهدي (عجل الله تعالي فرجه الشريف) دارد.

تعيين زمان آن به نوعي تعيين وقت براي ظهور به شمار مي آيد كه در آموزه هاي ديني نهي شده است. با اين حال، در روايات به برخي نشانه هاي زماني اين رخداد اشاره شده است. از جمله، روايات متعددي آغاز حركت سفياني را در ماه رجب دانسته اند. اين دسته از روايات افزون بر آن كه معتبر به شمار مي روند، مضمون مشتركی دارند و روايتي برخلاف آنها گزارش نشده است.

امام صادق عليه السلام در حديثي معتبر مي فرمايند:

أَمَرَ السَّفْيَانِي مَنِ الْأَمْرِ الْمَحْتَمِ وَ خُرُوجِهِ فِي رَجَبٍ. «إِنْ

حركت سفياني از نشانه هاي حتمي و قطعي است و در ماه رجب رخ خواهد داد.

از سوي ديگر، زمان قيام سفياني به واسطه همزماني آن با جنبش يمني نيز شناخته مي شود. يمني، مردي صالح و مصلح است كه به انگيزه مبارزه با فساد قيام خواهد كرد و در برخي روايات مورد تمجيد قرار گرفته است. (همان، ح ۳۱۶، باب ۱۴، ح ۱۳)

همزماني حركت سفياني با قيام يمني در سه روايت معتبر گزارش شده است. از جمله امام صادق عليه السلام مي فرمايند:

«الْخِرَاسَانِي وَالسَّفْيَانِي وَالْيَمَانِي فِي سَنَةِ وَاحِدٍ وَ شَهْرِ وَاحِدٍ وَ يَوْمٍ وَاحِدٍ.»

خراساني، سفياني و يمني در يك سال و يك ماه و يك روز خروج خواهند كرد. (الغيبه للطوسي، ص ۴۶۶) (آيتي، ۱۳۹۰، ص ۱۴۱)

۲-۱. مكان قيام سفياني

درباره محل آغاز قيام سفياني، در منابع روايي سه دسته گزارش وجود دارد:

رواياتي كه شام را خاستگاه سفياني معرفي مي كنند

در برخي روايات، سرزمين شام به عنوان محل خروج سفياني معرفي شده است. از امام علي عليه السلام نقل شده است:

«يُخْرَجُ بِالشَّامِ فَيَنْقَادُ لَهُ أَهْلُ الشَّامِ»؛

سفياني از شام خروج مي كند و مردم شام از او پيروي خواهند كرد.

می‌شود؛ زیرا در می‌یابند که هیچ راه گریزی در برابر حکومتی که آسمان و زمین پشتیبان آن هستند وجود ندارد

۵- وظیفه مخاطبان ندای آسمانی

وقتی ندای آسمانی شنیده می‌شود وظایفی برای مخاطبان ندای آسمانی بیان می‌شود.

۱- رفتن به سوی مکه

در روایت خلیفه از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم در محتوای ندای آسمانی دستور رفتن به مکه با این عبارت «فالحقو به بمکه» بیان شده یعنی در شهر مکه به او ملحق شوید و در برپایی حق و عدالت او را یاری کنید.

۲- اطاعت و پیروی از حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

در حدیث شهر بن حوشب از پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله آمده است در این حدیث بیان شده:

(زمانی، ۱۳۸۹، ص ۲۰۴)

فاسمعوا واطيعوا يعني حرف او را بشنويد وار او اطاعت كنيد.

خَسَفُ الْبَيِّدَاءِ

خَسَفُ الْبَيِّدَاءِ یکی از نشانه‌های قطعی ظهور حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف است که در بسیاری از روایات به آن اشاره شده است. این واژه از دو بخش تشکیل شده است:

خَسَفَ: به معنای فرو رفتن در زمین.

بَيِّدَاءَ: به معنای بیابان خشک و خالی، که بیشتر به سرزمینی میان مکه و مدینه اطلاق می‌شود (ابن اثیر، ۲۰۰۵،

ص ۱۷۱).

مقصود این است که سپاهی از لشکریان سفیانی که قصد جان امام مهدی علیه السلام را دارند، در بیابان بیداء به امر الهی در زمین فرو می‌روند و نابود می‌شوند.

اهمیت خَسَفُ الْبَيِّدَاءِ!

گرچه خَسَفُ الْبَيِّدَاءِ بخشی از رخدادهای قیام سفیانی است، اما در روایات به عنوان نشانه‌ای مستقل از ظهور مطرح شده است.

۱-۱. نشانه‌ای حتمی

و شمار علائم پنجگانه‌ی قطعی ظهور، همواره خَسَفُ الْبَيِّدَاءِ ذکر شده است.

۲-۱. تفاوت با سایر نشانه‌ها

برخلاف صیحه آسمانی که تنها جنبه‌ی خبری دارد، خَسَفُ الْبَيِّدَاءِ دخالت مستقیم خداوند در دفاع از امام و یاران اوست.

این واقعه ضربه‌ای کوبنده به جبهه باطل است که هیچ جای تردید باقی

نمی‌گذارد. ۳-۱. شباهت با ماجرای أصحاب الفیل

این حادثه یادآور نابودی لشکر ابرهه است:

لشکر ابرهه قصد تخریب کعبه داشت و با عذاب آسمانی نابود شد.

سپاه سفیانی قصد کشتن امام مهدی علیه السلام را دارد و با عذاب زمینی نابود می‌شود.
این شباهت نشان می‌دهد که جایگاه امام، هم‌سنگ کعبه و مظهر توحید است.
زمان خَسَفِ الْبِدَاءِ^۲.

درباره زمان این رخداد، روایات متعددی آن را از حوادث پیش از قیام حضرت قائم علیه السلام دانسته‌اند. ۱-۲. روایت نخست

أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: «ع

قَبْلَ قِيَامِ الْقَائِمِ: الصِّحَّةُ وَالسُّفْيَانِي، وَالْخَسَفُ وَقَتْلُ النَّفْسِ الزَّكِيَّةِ، وَالْإِمْنَانِي، «خَمْسٌ مِنْ لَاحِقَاتِ

ترجمه: امام صادق علیه السلام فرمودند: «پنج نشانه پیش از قیام قائم خواهد بود: ندا (صیحه آسمانی)، خروج سفیانی، خسف (فرو رفتن سپاه در زمین بیداء)، کشته شدن نفس زکیه و خروج یمانی.»

(الکافی، ج ۸، ص ۳۱۰؛ آیتی، ۱۳۹۰، ص

۲۱۳) ۲-۲. روایت دوم

«مِنْ الْمَدْتُومِ الَّذِي لَا بَدَأَ أَنْ يَكُونَ قَبْلَ قِيَامِ الْقَائِمِ: خُرُوجُ السُّفْيَانِي، وَالْخَسَفُ بِالْبِدَاءِ، وَقَتْلُ النَّفْسِ الزَّكِيَّةِ، وَالْمُنَادِي مِنَ السَّمَاءِ.» قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ

ترجمه: امام صادق علیه السلام فرمودند: «از حوادث قطعی و اجتناب‌ناپذیر پیش از قیام قائم این‌هاست: خروج سفیانی، خسف بیداء، کشته شدن نفس زکیه و ندای آسمانی.»

لِنَعْمَانِي، ص ۲۷۲، باب ۱۴، ح ۲۶؛ آیتی، ۱۳۹۰، ص ۲۱۳)

۳-۲. روایت سوم (الغیبة

السلام: «قُلْتُ لَهُ: مَا مِنْ عِلَامَةٍ بَيِّنَ يَدِي هَذَا الْأَمْرُ؟ فَقَالَ: بَلِي. قُلْتُ: وَمَا هِيَ؟ قَالَ: هَلَاكُ الْعَبَّاسِيِّ، وَخُرُوجُ السُّفْيَانِي، وَقَتْلُ النَّفْسِ الزَّكِيَّةِ، وَالْخَسَفُ بِالْبِدَاءِ.» قَالَ عَلَيْهِ

ترجمه: راوی می‌گوید: از امام صادق علیه السلام پرسیدم: «آیا پیش از این امر (قیام) نشانه‌ای خواهد بود؟» فرمودند: «آری.» گفتم: «آن نشانه‌ها چیست؟» فرمودند: «هلاکت عباسی، خروج سفیانی، کشته شدن نفس زکیه و خسف بیداء.»

لِنَعْمَانِي، ص ۲۶۹، باب ۱۴، ح ۲۱؛ آیتی، ۱۳۹۰، ص ۲۱۴)
(الغیبة

بدین ترتیب، خَسَفِ الْبِدَاءِ هم از نظر مضمون روایات و هم از نظر مقایسه تاریخی، جایگاه ویژه‌ای در علائم ظهور دارد؛ زیرا هم نشانه‌ای قطعی و معجزه‌گون است و هم نمایانگر حمایت مستقیم الهی از قیام حضرت مهدی علیه السلام. (آیتی، ۱۳۹۰، ص ۲۱۳)

۵. نفس زکیه^۱

یکی از نشانه‌های مهم پیش از ظهور حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف، کشته شدن «نفس زکیه»^۱ است. گرچه نسبت به نشانه‌هایی مانند خروج سفیانی یا صیحه آسمانی، روایات کمتری درباره آن گزارش شده، اما همین تعداد اندک نیز در منابع معتبر شیعه همچون الکافی، کمال‌الدین، الغیبة نعمانی و الغیبة شیخ طوسی آمده است.

۱- معنای نفس زکیه

واژه «زکات» در لغت عرب به معنای «طهارت» و نیز «رشد و نمو» است (ابن اثیر، النهاية، ج ۲، ص ۳۰۷). بر این اساس، در تعبیر «نفس زکیه» دو برداشت وجود دارد:

۱. نفس طاهر؛ یعنی انسانی که آلوده به گناه نشده است.

۲. شخصی رشد یافته و کامل در بعد انسانی و معنوی.

۲- شخصیت نفس زکیه در روایات، گاه از او با نام «محمد» یاد شده است. امام باقر علیه السلام فرموده‌اند: «إِسْمُهُ مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ».

علیه السلام نیز می‌فرماید: «وَقَدْ لَهُ غَلَامٌ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، يُدْنِي الرُّكْنَ وَالْمَقَامَ، إِسْمُهُ مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ، وَ لَقَبُهُ النَّفْسُ الزَّكِيَّةُ» (الغیبة نعمانی، ص ۲۷۷). امام طه

طبق این روایت، او جوانی از خاندان پیامبر صلی الله علیه و آله است که نامش «محمد بن الحسن» و لقبش «نفس زکیه» است و در میان رکن و مقام به شهادت می‌رسد.

۳- نسب نفس زکیه

درباره انتساب او روایات گوناگونی وجود

دارد: ۱. برخی او را از خاندان قریش

دانسته‌اند.

۲. گروهی او را از نسل امام حسن علیه السلام معرفی کرده‌اند. ۳.

برخی دیگر او را از فرزندان امام حسین علیه السلام دانسته‌اند.

پی آمده است: «وَالنَّفْسُ الزَّكِيَّةُ مِنْ وَلَدِ الْحُسَيْنِ». (کمال الدین، ج ۲، ص ۳۳۰، باب ۳۲). -

۴. مأموریت و هدف نفس زکیه و

اگرچه درباره جزئیات حرکت و انگیزه‌های نفس زکیه گزارش روشنی در دست نیست، ولی در حدیثی از امام باقر علیه السلام آمده است که حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه او را به عنوان نماینده خود به سوی اهل مکه می‌فرستد تا حجت را بر آنان تمام کند. اما آنان او را نمی‌پذیرند و به شهادت می‌رسانند (شیخ طوسی، الغیبة، ص ۲۷۸). (سلیمیان، ۱۳۸۹، ص ۱۳۲)

۵- زمان و مکان قتل نفس زکیه

در مدت کمتر از ۱۵ شبانه روز پس از این حادثه قیام جهانی حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف خواهد بود.

«لیس بین قیام قائم آل محمد و بین قتل نفس زکیه الخمس عشر لیل»

بین قیام قائم آل محمد و کشته شدن نفس زکیه ۱۵ شب فاصله خواهد بود.

درباره محل شهادت وی امام علی علیه السلام می‌فرمایند: «قتل و نفس حرام فی یوم حرام فی بلد حرام...» (کشته شدن انسان بی‌گناه در روز حرام در شهر حرام) (سلیمیان، ۱۳۸۹، ص ۱۴۲)

نتیجه‌گیری

بررسی علائم حتمی ظهور حضرت ولی عصر (عج) نشان می‌دهد که این نشانه‌ها نه صرفاً اخبار تاریخی یا رویدادهای پیش‌بینی‌شده، بلکه حقایق قطعی در سنت روایی شیعه هستند که تحقق آنها نقش تعیین‌کننده‌ای در نزدیک شدن به عصر ظهور دارد. این علائم، همچون صیحه آسمانی، خروج سفیانی، قتل نفس زکیه، خسف بیداء و خروج یمانی، هر یک حاوی پیام‌های اعتقادی و تربیتی مهمی برای شیعیان است. از یک سو، امید به آینده‌ای روشن و جهانی عاری از ظلم و ستم را تقویت می‌کند و از سوی دیگر، مسئولیت انسان منتظر را در زمینه‌ی اصلاح فردی و اجتماعی سنگین‌تر می‌سازد. بنابراین، شناخت و تبیین این نشانه‌ها نه تنها بعد معرفتی و اعتقادی دارد، بلکه در حیات عملی جامعه منتظر نیز تأثیرگذار است و می‌تواند موجب افزایش بصیرت، صبر، پایداری و تقویت روحیه انتظار فعال در میان مؤمنان گردد.

در عصر حاضر آفت‌های زیادی در این زمینه در مباحث مهدویت به چشم می‌خورد و متاسفانه افراط و تفریط در زمینه مبحث نشانه‌شناسی ظهور موجب اتخاذ سیاست‌های نادرست شده است

الف) گروهی از شیعیان هیچ توجهی به نشانه‌های ظهور و روایات مربوط به آخرالزمان ندارند و به همین دلیل بدون توجه به وقایع اطراف به امور خود مشغولند و به همین دلیل که شناختی صحیح از امتحانات و اطلاعات آخر از زمان ندارند و گرفتار فتنه‌ها و گرد و غبار فتنه‌ها و اهداف اصلی را فراموش می‌کنند و در این امتحان مردود می‌شوند دیدگاه این افراد نسبت به نشانه‌های ظهور تقریبی بوده و مانع از موضع‌گیری صحیح آنان می‌گردد

ب) گروه دیگری از شیعیان متاسفانه راه افراط را در پیش گرفته و با تطبیق دادن افراطی وقایع اطراف خود با نشانه‌های ظهور هر واقعه را بالاجبار و به واسطه‌ی انواع و اقسام توجیهات بر یکی از نشانه‌های ظهور تطبیق می‌دهند و دست به تعیین وقت برای ظهور می‌کنند که این حرکات آنان تبعات نامناسبی داشته و علی‌رغم ایجاد امید و شغل در دل منتظران مهدی موعود عجل الله تعالی و متعاقب آن عدم ظهور حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در زمان مورد ادعا موجب ناامیدی و یاس در بین منتظران ظهور مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشریف می‌شوند و لطمات جبران ناپذیری را پیکره جامعه مهدی وارد می‌کنند

ج) اما افرادی که مسیر صحیح را بر می‌گزینند و ضمن مطالعه توأم با تدبیر و تحقیق و همچنین رعایت احتیاط است لازم به مطالعه پیرامون نشانه‌های ظهور می‌پردازند ضمن حفظ روحیه و آمادگی خود برای زمینه‌سازی ظهور حضرت مهدی عجل الله تعالی و پرهیز از گرفتار شدن در فتنه‌های آخرالزمانی و نادرست به آن نپرداخته است و از افتادن در ورطه یاس و ناامیدی دوری می‌نماید. در این بین افراد گروه سوم که به دور از افراط و تفریط به مطالعه دقیق‌تری پیرامون نشانه‌های ظهور می‌پردازند از سایرین موفق‌ترند و ضمن آمادگی همیشگی و پرهیز از افتادن در ورطه فتنه‌های آخرالزمان از تعجیل در امر ظهور حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف خودداری می‌نماید.

منابع

- ۱- آیتی، ن. (۱۳۹۰) تاملی در نشانه های حتمی ظهور. آینده روشن
- ۲- بالا دستان، م و همکاران. (۱۳۹۱). نگین آفرینش. بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عجل)
- ۳-- جمعی از شاگردان آیت الله بهجت، (۱۳۸۸). حضرت حجت. مرکز تنظیم و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی بهجت (قدس سره)
- ۴- زمانی، ح. (۱۳۸۹). ندای آسمانی. بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عجل)
- ۵- سلیمیان، خ. (۱۳۸۹). درسنامه مهدویت از ظهور تا حکومت جهانی حضرت مهدی (ع). بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عجل)
- ۶- کورانی، ع. (۱۳۸۲). عصر ظهور. موسسه امیر کبیر